

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 02-06-2022

Mødedato Torsdag d. 02. juni 2022 kl. 09:00

Mødested Virtuelt møde

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup.....	5
Underskrift af mødeprotokol.....	10

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)

Jess V. Laursen (næstformand)

Helena Palsgaard

Peter Larsen

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Jørgen Rørbæk Henriksen

Ole Stavad

Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen

Kontorchef Kenn Bloch Mortensen

Kontorchef Charlotte Heldorf Rønn

Viekontorchef Karin Bruhn Termannsen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Referat

Der var afbud fra Jens-Henrik Kirk og Helena Palsgaard Nielsen.

Punkt 2: Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup

2020-034498

Bilag

Slutrapport for støvmålinger i Øster Uttrup

2

Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup

Resumé

I maj 2020 modtog Region Nordjylland de første af en lang række klager over støvgener i Øster Uttrup og omegn. Det drejer sig om kridtstøv fra indvinding af kalk på Aalborg Portland. Siden oktober 2020 er der kørt en intensiv tilsynskampagne i området og fra april til september 2021 har der været udført støvmålinger på både svævestøv og nedfaldsstøv i området.

På baggrund af den politiske beslutning fra december 2021 fortsættes dialogen med Aalborg Portland om nedbringelse af kridtstøvgenerne og resultaterne fra støvmålingerne sendes til styrelsen for patientsikkerhed. Dette er en orientering til udvalget om sagen. Det indstilles, at Udvalg for Klima- og Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I maj 2020 modtog Region Nordjylland de første af en lang række klager over støvgener i Øster Uttrup og omegn. Det drejer sig om kridtstøv fra indvinding af kalk på Aalborg Portland. Stigningen i henvendelserne skyldes, at Aalborg Portland nu indvinder nærmere på boligområdet i Øster Uttrup.

Aalborg Portland har en 40-årig tilladelse til indvinding af kridt i området. Tilladelsen er meddelt af Aalborg Kommune og løber frem til 2052. Aalborg Portland vurderer, at virksomheden vil være 5-8 år om at indvinde kridtet fra området tættest på Øster Uttrup. Tidsrammen er dog betinget af udbud og efterspørgsel og baseret på erfaringstal.

Administrationen orienterede Klima- og Miljøudvalget om sagen på mødet den 30. november 2020. I udvalget var der tilslutning til at administrationen, med hjælp fra Force Technologies, iværksatte støvmåleprogram i Øster Uttrup i seks måneder henover forår og sommer 2021. Udvalget blev igen orienteret om resultaterne på mødet den 20. december 2021. Den endelige rapport (bilag 1) kan nu foreligges udvalget.

Tilsyn og dialog

Administrationen har siden oktober 2020 kørt en intensiv tilsynskampagne i Øster Uttrup. Formålet med kampagnen har været at observere støv på overflader minimum fire forskellige steder i byen under forskellige vejrforhold. Der har i gennemsnit været ført tilsyn i Øster Uttrup hver anden uge.

Administrationen har taget initiativ til at oprette en dialoggruppe med repræsentanter fra Øster Uttrup og repræsentanter for den lokale facebook-gruppe samt virksomheden Aalborg Portland. På disse møder er emner som støvmålinger, borgernes oplevelser og lignende relevante emner blevet diskuteret.

Der har sideløbende også været en løbende og tæt dialog med Aalborg Portland om virksomhedens tiltag for at nedbringe de oplevede støvgener.

Støvmålinger

I perioden fra april til september 2021 har der været udført støvmålinger i Øster Uttrup samt på en reference lokalitet på Bertil Olins vej. Der er udført målinger af både svævestøv og nedfaldsstøv.

Svævestøv består af de mindste partikler af det luftbårne støv, og de kan holde sig i luften i længere tid. Der er målt på partikler i størrelserne 2,5 µm og 10 µm. Det er de mindste partikler i disse fraktioner, som kan indåndes og dermed potentielt udgøre en sundhedsrisiko. I *Bekendtgørelse om vurdering af luftkvaliteten* (BEK nr. 1472 af 12/12/2017) er der opstillet grænseværdier for svævestøv som ikke må overskrides. Støvmålingerne i Øster Uttrup viser, at grænseværdierne for svævestøv ikke er overskredet.

Nedfaldsstøv består af de største partikler af det luftbårne støv, og de falder ned forholdsvis tæt på kilden, og som regel inden for 500 meter. Nedfaldsstøv kan være generende, når det lægger sig på overflader som f.eks. biler, havemøbler og vinduer. Der er dog ikke en egentlig sundhedsrisiko forbundet med nedfaldsstøv, jf. miljøprojekt nr. 879, *Baggrundsdokument for fastsættelse af grænseværdier for nedfald af støv og regulering af støvemissioner fra diffuse kilder*, Miljøstyrelsen 2003. I Danmark findes der ikke grænseværdier for nedfaldsstøv på samme måde som det fx kendes fra Tyskland og New Zealand.

Målingerne af nedfaldsstøv i Øster Uttrup viser en stor mængde nedfaldsstøv i juli måned. Maj og juni er ligeledes påvirket af forholdsvis større mængder nedfaldsstøv, dog ikke i samme skala som juli. I disse tre måneder er der også en markant mængde baggrundsstøv i Øster Uttrup.

De forholdsvis store mængder nedfaldsstøv målt som baggrundsstøv i Øster Uttrup var en kilde til undren, da de tyder på at en anden støvkilde i byen er involveret. Analyser af det målte og opsamlede støv, har vist en forholdsvis lille andel af kalk, både i kildestøv og i baggrundsstøv, hvilket også indikerer andre støvkilder i nærområdet.

Sagens videre forløb

Den endelige rapport over støvmålingerne videresendes til Styrelsen for Patientsikkerhed, som er myndighed på alle spørgsmål vedr. sundhedsrisici. På baggrund af måle- og analysedata kan Styrelsen for Patientsikkerhed tage stilling til om kridtstøvet udgør en mulig sundhedsrisici for borgerne i Øster Uttrup. Administrationen orienterer udvalget, når der kommer et svar fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

I følge rapporten er der ikke entydige konklusioner på sammenhængen mellem placeringen af maskinel, indvindingsmængde, vindretning og vindstyrke. De vigtigste indikationer i rapporten er, at mængden og hyppigheden af nedbør gør en betydelig forskel i forhold til mængden af nedfaldsstøv, samt at en væsentlig del af nedfaldsstøvet udgøres af andre partikler end kalk.

Administrationen fortsætter det tætte samarbejdet med virksomheden om at begrænse støvgenerne. De næste skridt i samarbejdet vil fokusere på andre støvbidrag end kalken, på yderligere vanding og på at nedbringe den samlede støvmængde. Specifikt skal det undersøges hvordan eventuelle gener fra andet jordarbejde på virksomhedens arealer skal nedbringes. Desuden skal mulighederne for at udbygge og optimere vandingsanlægget baseret på konklusionerne fra rapporten undersøges.

Kommunikation og dialog

Klima- og Miljøudvalget 20-12-2021: Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning og var enige om, at rapporten også skal sendes til Miljøstyrelsen med uddybning af sundhedsrisiciene på både kort, mellemlang og lang sigt. Med udgangspunkt i tilladelsen finder udvalget det vigtigt med fortsat dialog med Aalborg Portland med henblik på mest muligt nedbringelse af kridtstøv. Herudover fortsat dialog med Aalborg kommune om at skabe overblik over planlagt anlægsarbejde med henblik på ved fælles hjælp at sikre foranstaltninger, der kan nedbringe baggrundsstøvet i Øster Uttrup. For graveområdet Rørdal Øst skal der ifølge den vedtagne råstofplan udarbejdes en helhedsplan for området. I denne forbindelse bør der også skabes overblik over hvordan støvgenerne i området bedst kan nedbringes.

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 06-04-2022

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede at udsætte punktet.

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 11-05-2022

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling aftalte, at

1. Der afholdes et opfølgende virtuelt møde i nærmeste fremtid, for at drøfte sagen yderligere.

Jess V. Laursen og Jens-Henrik Kirk deltog ikke under punktet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Tager orienteringen om status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup til efterretning.

Referat

Orienteringen blev taget til efterretning.

Udvalget ønsker, at der i dialog med Aalborg Portland fortsat arbejdes for at nedbringe støvforureningen i Øster Uttrup.

Region Nordjylland konstaterer med tilfredshed, at Aalborg Portland allerede har foretaget afværgende initiativer så som:

- Vanding af kridt i tørre perioder – forsøg med og etablering af vandingsdysesystemer
- Tiltag på skovlhjulsmaskinen – bla reduktion af faldhøjde fra brovægt til tragt (mindre fald, hvor kridtet kan hvirvles op) og overdækning
- Forbedringer på modtagevogn – bedre afskærmning for vinden (inden kridtet lander på transportbåndet)
- Beplantning af støjvold med pil og poppel
- Ændret procedure for afrømning og generelt jordarbejde i kridtgraven
- Opsat egen vejrstation, således, at der kan navigeres efter vinddata
- Forsøg med læhegn, kokosmætter, vandkanoner (men andre hensyn der skal tages, eks. støj)

Hen over sommeren 2022 skal der fortsat af Aalborg Portland foretages støvmålinger i området. Ligeledes skal der foretages visuelle tilsyn.

Når der kommer svar fra Styrelsen for Patientsikkerhed med hensyn til de sundhedsmæssige aspekter af støvforureningen, søges klagesagen afsluttet.

Administrationen udarbejder et overblik over de klager, der er indkommet, med henblik på at afdække hvem der klager. Der orienteres om dette på udvalgmødet den 7. juni 2022

Sagen genoptages til efteråret 2022

Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i sagens afgørelse.

Bilag

1. Slutrapport for støvmålinger i Øster Uttrup

Punkt 3: Underskrift af mødeprotokol

3

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.